

Nous estudis d'Àsia Oriental

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), conjuntament amb la Universitat Pompeu Fabra (UPF), posarà en marxa, de cara al curs 2003-2004, una nova llicenciatura d'Estudis d'Àsia Oriental, pionera a l'Estat espanyol, i que serà de segon cicle. Es culmina, així, l'interès que la UAB ha mostrat sempre per una

àrea geogràfica estratègica i emergent, amb unes cultures i llengües molt diferents de la nostra.

La Universitat Autònoma de Barcelona oferirà el títol conjuntament amb la Universitat Pompeu Fabra. Ambdós centres es repartiran la docència, amb un 60% de la programació a càrrec de la UAB, i un 40% a càrrec de la UPF.

La nova Llicenciatura d'Estudis d'Àsia Oriental va ser aprovada pel Consell d'Universitats el mes de juny passat, i ara només resta a l'espera la publicació al BOE de les directrius generals.

Les matèries troncales tractaran sobre la civilització contemporània, la història, les llengües i literatures, el pensament i la cultura d'Àsia Oriental, però també hi haurà un apropament des de l'antropologia, la

política, l'economia, la geografia o la sociologia, ja que aquests nous estudis volen proporcionar una formació de caràcter general i interdisciplinari i un coneixement global adequat de la regió objecte d'estudi, que engloba, entre altres països, la Xina, el Japó i Corea.

Es tracta d'una nova concepció d'estudis al voltant d'àrees geogràfiques i no tant

disciplinàries sobre aquesta àrea geogràfica. La Facultat de Traducció i d'Interpretació ofereix un títol propi, el Graduat Superior d'Estudis Internacionals i Interculturals -amb un itinerari d'especialització sobre Àsia-, com també diferents assignatures de campus, mencions i cicles de conferències.

D'altra banda, la UAB fa temps que va

iniciar les col·laboracions amb diverses universitats de diferents països centreasiàtics i orientals, on destaquen set convenis vigents amb universitats de Corea del Sud, cinc amb universitats del Japó i cinc amb universitats de la Xina, els quals han generat un creixent volum d'intercanvis d'estudiants i professors. Un dels darrers convenis signats per la UAB va suposar la creació del Centre d'Estudis Catalans a la Shanghai International Studies University, primer centre d'estudis català en territori xinès.

Altres novetats previstes amb vista al curs 2003-2004 són la llicenciatura, també de segon cicle, d'Investigació i Tècniques de Mercat, i la transformació, un cop aconseguida l'homologació, del graduat superior de Biotecnologia en llicenciatura.

Jordi Pareto

d'especialitats, un model d'ensenyament que ja es fa des de fa temps als EUA.

La UAB disposava ja, des de l'any 1995, del Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals (CEII), que va néixer de la integració dels ja existents Centre d'Estudis Xinesos i Centre d'Estudis Japonesos, i que promou estudis transversals i pluri-

Estudiants de la UAB, solidaris amb Galícia

La Universitat Autònoma de Barcelona ha engegat una campanya de solidaritat amb Galícia arran de l'àmplia demanda de la comunitat universitària per cooperar en les tasques de neteja de les costes gallegues. Es tracta d'un programa de cooperació interuniversitària entre la UAB i la Universitat de Santiago de Compostel·la, que canalitza els voluntaris cap a activitats organitzades per ajuntaments, confraries i entitats gallegues i aporta l'allotjament i la manutenció dels universitaris de l'Autònoma.

Els universitaris es desplacen a Galícia en grups de dotze persones que s'hi estan per un període de cinc dies (dos de viatge i tres de treball de camp). Fins al moment, ja han marxat tres grups, és a dir, un total de trenta-sis persones. La major part tornen amb un doble sentiment: d'una banda, estan satisfets amb l'experiència, però de l'altra, destaquen la impotència que han sentit a causa de la desorganització que regna a l'hora de coordinar les tasques de neteja.

El pròxim grup surt cap a Galícia la setmana del 13 al 17 de gener. Des de la Fundació Autònoma Solidària confien a poder enviar voluntaris mentre sigui possible. De moment, hi ha inscrites unes quatre-centes persones, encara que es preveu una davallada durant el període d'exàmens. Tothom tindrà garantits els equips necessaris per dur a terme les tasques de neteja (guants, granes, botes, mascaretes). Els equipaments els han cedit ECOCAT, CESPA i la Fundació AGBAR, i el transport el finança l'INCAVOL.

Consell de Govern

El Consell de Govern que va tenir lloc el dia 19 de desembre va acordar retirar la proposta de pressupost per a l'any 2003 i prorrogar el pressupost de l'any 2002 en els capítols I, II i IV, amb un increment en el capítol I igual al que fixi el Govern i es publiqui al DOGC, i elevar aquesta proposta al Consell Social.

El pressupost està previst que s'aprovi en una propera reunió del Consell de Govern, després de mantenir converses amb la Conselleria.

També es va aprovar la designació de Francisco Pelayo Osún i Luis Enrique Urtebey de Césaris representants del Consell de Govern de la UAB al Consell Social.

El rector va informar sobre les limitacions pressupostàries com també de la preocupació per la política de finançament de la Generalitat, i va posar de manifest la conveniència d'aconseguir més recursos.

També va informar del desenvolupament de l'Any de les Llengües, que amb la conferència del periodista i escriptor Ryszard Kapuscinski, va tenir una cloenda del primer trimestre molt significativa per a la UAB i els seus estudiants.

Es van valorar positivament les dades de matriculació, que no han estat tan pessimistes com es podia preveure en analitzar les tendències dels últims anys. Si bé el nombre d'estudiants matriculats enguany a totes les universitats catalanes ha baixat en termes generals, la UAB s'ha mantingut en termes raonables.

Es va debatre la política de contractació del personal de suport a la recerca i es va presentar la proposta de normativa sobre criteris i procediments per al reconeixement d'activitats que donen dret a crèdits de lliure elecció, l'aprovació de la qual es preveu per a la pròxima sessió del Consell de Govern.

Jordi Pareto

L'AUTÒNOMA
Publicació de la Universitat
Autònoma de Barcelona

gener 2003. Núm. 159

*Les opinions expressades
pels entrevistats reflecteixen
únicament les seves idees.*

*Està prohibida la reproducció
total o parcial dels continguts
d'aquesta revista sense
l'autorització escrita de l'editor.*

**Universitat
Autònoma de Barcelona**
Unitat de Comunicació
Gabinet de Premsa
Edifici Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46

*L'AUTÒNOMA es pot
obtenir i imprimir
en format Acrobat
via Internet a través
del web de la UAB
a l'adreça*

<http://www.uab.es/>

Nomenaments

El professor Marcial Murciano Martínez va ser reelegit degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació el dia 11 de desembre. El professor Carlos Sánchez Lancins va ser escollit nou degà de la Facultat de Filosofia i Lletres el dia 18 de desembre. La professora María Valdés Gázquez va ser nomenada directora del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria l'1 de novembre passat.

En el marc de la reestructuració de la gerència, s'han produït els nomenaments següents.

El dia 26 de novembre, van ser nomenades Montserrat Balagueró Baró cap de l'Oficina d'Estudis i d'Integració de la Informació, i Anna Masip Argilaga cap de l'Àrea de Relacions Laborals i d'Acció Social. Amb data de 13 de desembre, han estat nomenades Esther Crespo Romeo cap de l'Àrea de Comunicació i de Promoció; Anna Barragán Leiva administradora de centre de la Facultat de Medicina, i María Teresa Jiménez Lazcorreta administradora de centre de la Facultat de Veterinària.

Sumari

Any de les Llengües	3
Lluitar per la igualtat a les universitats	4
Reptes d'Internet	5
En defensa de les terres de l'Ebre	5
Avaluació de les polítiques públiques	5
Ramon Pascual i Bernat Sòria, premiats pels Amics de la UAB	6
Control de la congelació d'òvuls	7
La UAB participa en l'expedició de TV3 a l'Aconcagua	8
VI Programa Marc de la UE	8
Observatori d'Oportunitats Educatives	9
Artur Mas presideix la clausura del Centenari del Doctor Robert	10
Deu anys de Möbius	11
Ryszard Kapuscinski defensa el periodisme compromès	12

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Josep Quer i Josep M. Nadal parlen dels signes i de la creativitat

Josep Quer, investigador de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), afiliada al Departament de Lingüística General de la Universitat de Barcelona, va impartir la tercera conferència del cicle Llengua, Coneixement i Creativitat, titulada «Llengües minoritàries inaudibles: què en sabem de les llengües de signes?». Quer va explicar que les llengües de signes es fonamenten en els mateixos principis que les llengües naturals orals, cosa que dona suport a la idea que la facultat del llenguatge, entesa com a capacitat humana, va més enllà de les llengües orals. La conferència va tenir interpretació a la llengua de signes per la nombrosa presència de sords i mestres de la llengua gestual.

Quer va dedicar part de la seva conferència a aclarir una sèrie de malentesos que hi ha respecte de les llengües de signes pel desconeixement general. Per exemple, va explicar que no hi ha una llengua de signes universal sinó centenars de llengües; «només a la Península n'hi ha tres: la llengua de signes Espanyola, la llengua de signes catalana i la llengua gestual portuguesa». Un altre malentès molt estès és pensar que les llengües de signes es basen en les llengües orals del mateix territori

o que les llengües de signes estan formades per gestos il·lustradors i són semblants a la pantomima.

Les llengües de signes poden expressar les mateixes subtils i els mateixos significats complexos que les llengües orals, amb la mateixa complexitat estructural que qualsevol

“condicionament de l'escriptura”

llengua, amb fonologia, morfologia, lèxic, sintaxi i discurs, i uns aspectes externs com la variació dialectal, la variació en el registre, l'evolució històrica i el desenvolupament del lèxic: «Amb els signes es pot fer poesia i fins i tot música!», va destacar Quer.

Josep M. Nadal va pronunciar la següent conferència del cicle Llengua, Coneixement i Creativitat, una lliçó magistral en què va reflexionar sobre el paper fonamental de la llengua escrita com a aglutinadora d'un conjunt de varietats lingüístiques en una mateixa llengua.

Josep M. Nadal va començar la conferència «Llengua literària i llengua parlada. El condicionament de l'escriptura», posant de manifest l'elevat grau de diversitat lingüística que es pot distingir en qualsevol llengua.

A continuació, va fer veure que el fet que els parlants d'una llengua identifiquin com a propi un mateix sistema d'escriptura és degut al fet que els sistemes d'escriptura són equívocs: «No tots els sistemes d'escriptura són, però, igualment equívocs». Per exemple, el sistema alfabètic que trobem a les llengües europees és molt menys equívoc que el sistema logogràfic del xinès.

D'altra banda, les varietats lingüístiques parlades al territori xinès són tan o més diferents entre elles que les llengües romàniques. El sistema alfabètic de les llengües romàniques, però, com que no és tan equívoc, contribueix a reflectir les diferències. El sistema logogràfic del xinès, en canvi, en ser molt més equívoc, permet que totes les seves varietats hi quedin recollides. Dit això, Nadal va fer veure que tots els sistemes d'escriptura són igualment eficaços i que el sistema d'escriptura d'una llengua depèn en gran part de factors historicopolítics.

El primer trimestre de l'Any de les Llengües a la UAB es va tancar amb la conferència del periodista Ryszard Kapuscinski -en trobareu més informació a l'última pàgina d'aquesta publicació-. Podeu consultar el calendari de les conferències del segon i tercer trimestre al quadre següent.

SEGON TRIMESTRE			
15 de gener	Germà Colón, filòleg «Fons romànic d'alguns refranys hispànics», lliçó del seu nomenament coma a doctor <i>honoris causa</i> per la UAB	Sala d'actes del Rectorat	12 h
21 de febrer	Anne Marie Chartier, professora de l'INRP «La literatura juvenil des de la perspectiva educativa»	Sala d'actes del Rectorat	12 h
4 de març	José Saramago, escriptor El títol s'anunciarà oportunament	Sala d'actes del Rectorat	18 h
11 de març	John L. M. Trim, professor de la Universitat de Cambridge «Política i pràctica en l'ensenyament de llengües. El paper del Consell d'Europa»	Sala d'actes del Rectorat	18 h
25 de març	Taula rodona. Coordinador: José Manuel Blecaua «Llengües sense fronteres: cultures i multilingüisme»	Casa Convalescència UAB	18 h
TERCER TRIMESTRE			
10 d'abril	Terry Eagleton, professor de la Universitat de Manchester «Els problemes d'un animal lingüístic»	Sala d'actes del Rectorat	18 h
29 d'abril	Màrius Serra, escriptor i verbívor «La llengua com a joc comú»	Casa Convalescència UAB	18 h
13 de maig	Carme Riera, escriptora «La visió del món a través de les llengües»	Casa Convalescència UAB	18 h

Lluitar per la igualtat a les universitats

Les universitats espanyoles han de recórrer un llarg camí per aconseguir la igualtat d'oportunitats per a tots els seus estudiants. La integració completa dels alumnes amb necessitats especials és encara una assignatura pendent per a molts centres universitaris, ja que en molts casos depèn de la voluntat del rectorat de la universitat i no pas d'un programa

la VII Reunió del Reial Patronat sobre la Discapacitat, que va tenir lloc a la UAB. L'edició d'enguany, que ha organitzat la Fundació Autònoma Solidària (FAS), s'ha centrat en la influència de la Llei Orgànica d'Universitats (LOU) en la integració dels alumnes amb discapacitats.

La trobada va reunir un centenar de professionals d'acollida i vicerectors de seixanta universitats de l'Estat, com també representants dels governs català i espanyol. L'objectiu d'aquestes jornades era establir quines mesures es poden prendre per facilitar la integració dels estudiants discapacitats durant la seva vida universitària cercant iniciatives amb un estàndard comú per a tots els centres.

Durant la inauguració de la reunió, Carlos Egea, secretari general del Reial Patronat sobre la Discapacitat, va destacar la importància del moment que viuen les universitats espanyoles a causa del «terratrèmol» que ha provocat la LOU. Egea va fer una crida perquè les conclusions de les jornades «satisfacin a tothom i que, quan acabem, tinguem alguna cosa que oferir a la comunitat universitària». Per la seva banda, Montserrat Cervera, directora de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat, va assenyalar que s'ha de lluitar per una «societat

inclusiva, on tothom tingui un lloc i un paper», i per aconseguir-ho «s'ha de saber com potenciar les capacitats de cadascú».

El document resultant d'aquesta reunió ressalta la necessitat que les universitats treballin conjuntament amb les respectives conselleries d'Educació i de Cultura. Així mateix, assenyala la conveniència de crear un programa de suport específic que s'ha de preveure en els estatuts del centre. El document també demana que s'efectuïn les adaptacions curriculars pertinents a partir d'una valoració individual de cada alumne, però sense que suposin un menor nivell d'exigència o supressió de continguts, sinó una modificació. Així mateix, es reitera la necessitat d'eliminar les barreres arquitectòniques i que els professors utilitzin recursos multimèdia en les seves classes. En darrera instància, es considera necessari promoure el voluntariat universitari com a suport a la integració i facilitar la mobilitat internacional dels estudiants amb discapacitats.

«La UAB té un paper de lideratge claríssim en la integració dels estudiants amb discapacitats dins l'Estat espanyol», va destacar Montserrat Cervera durant la inauguració de les jornades. Això és degut al Programa d'Integració dels Universitaris amb Necessitats Especials (PIUNE), que desenvolupa la FAS des de 1992.

Eugènia Sanz

Louis Lemkow i Muriel Casal, a les Jornades sobre Discapacitat organitzades per Autònoma Solidària.

específic que ajudi a regular-ho. Els dies 28 i 29 de novembre es va fer un pas endavant en aquesta matèria en

Memòria i vellesa

El 16 de desembre va tenir lloc una taula rodona sobre «Memòria i vellesa: de la psicologia bàsica a la intervenció», en què van participar els professors Javier de la Fuente, de la UB, Conrado Navalón, de la Universitat de Múrcia, i Dolors Sáiz, Mercè Jodar i Mercè Pérez Salanova, de la UAB.

La presentació de la jornada va ser a càrrec de Dolors Sáiz, cap de la Unitat de Psicologia Bàsica de la UAB, i de Conrad Izquierdo, cap del Departament de Psicologia de l'Educació de la UAB. Tots dos van destacar el paper de la investigació en la prevenció de les limitacions de la memòria imposades en el transcurs dels anys.

La jornada va constar de dues parts. Javier de la Fuente i Conrado Navalón van parlar dels treballs en psicologia bàsica sobre aprenentatge i memòria; Dolors Sáiz va parlar dels factors que modulen la pèrdua de la memòria en la vellesa; i les professores Mercè Jodar i Mercè Pérez Salanova van explicar les experiències concretes i les pràctiques per evitar aquest deteriorament: van parlar dels tallers d'entreteniment que es fan a Barcelona i de l'experiència de La Universitat a l'Abast que la UAB duu a terme amb la col·laboració d'alguns ajuntaments.

Nadal poètic a Traducció

La poesia ha conformat l'ambient nadalenc a la Facultat de Traducció i d'Interpretació. Un debat sobre la seva traducció i un recital poètic són els dos actes amb què el centre ha volgut anticipar-se a les festes nadalenques. «Traducció I: és possible traduir la poesia?» va ser el títol de la taula rodona que va reunir el poeta Enric Casasses, Miquel Edo, coordinador del postgrau de Traducció Literària, i Joaquim Sala-Sanahuja, poeta i traductor. Durant el diàleg, que va tenir lloc el 12 de desembre, es va posar de manifest els avantatges i els inconvenients que pot comportar el contacte entre traductor i autor durant el procés de traducció. Així mateix, es va destacar el paper de mediador que es veu obligat a exercir en molts casos l'editor. També es va debatre sobre la rima i la possibilitat de respectar-la sense perdre el significat original de l'obra.

El 18 de desembre va ser el torn del recital «De pensament, paraula i obra I: pensament». Els assistents van gaudir de les interpretacions d'Anna Aguilar-Amat, Josefa Contijoch, Dolors Miquel i Ramon Farrés, que van llegir poemes dels seus propis llibres i, fins i tot, en van presentar alguns d'inèdits. Els quatre autors ho van fer amb acompanyament musical.

En defensa de les terres de l'Ebre

El Departament de Geografia ha posat en marxa un cicle de conferències i activitats sobre la incidència de les ciències socials en la societat. La primera jornada va tenir lloc el 17 de desembre i es va dedicar a la lluita que es viu a les terres de l'Ebre en contra del transvasament que preveu el Pla Hidrològic Nacional (PHN).

Un dels actes centrals va ser la conferència d'Antoni Borrell, pagès de Miravet i membre de la Plataforma en Defensa de l'Ebre.

Antoni Borrell va denunciar que el PHN es va tirar endavant sense consens, amb l'agreujant que es va fer a corre-cuita. Segons Borrell, hi ha nombrosos motius que indiquen que un transvasament des del riu Ebre podria resultar fatal.

Borrell va posar com a exemple les repercussions que va tenir el

transvasament d'aigües a Tarragona, que va reduir la captura anual de musclos de dos milions a un. Així mateix, Borrell va recordar que les comarques de l'Ebre «tenen un desenvolupament per sota de la mitjana i, si els treuen un recurs fona-

“aigua, la font de la vida”

mental per donar-lo a altres regions més desenvolupades, es crea un desequilibri territorial». El pagès va assegurar que el govern central «fa servir les terres de l'Ebre per vendre's el nostre futur», i va afegir que les inversions que s'ofereixen a canvi del transvasament «deixen el nostre futur hipotecat».

D'altra banda, Borrell va garantir que existeix un «desgovern hídic», ja que, segons el seu parer,

Espanya pateix «un problema de gestió dels recursos i no pas una manca d'aquests». Durant la conferència, Borrell també va fer una crida per adoptar una nova cultura de l'aigua basada en criteris de coneixement de la natura, estalvi en el consum, millora de les xarxes de distribució, creació de bancs d'aigües i estacions depuradores, així com el dessalatge de l'aigua del mar.

Segons Borrell, tot això és possible si es té la col·laboració de tot-hom.

La xerrada va estar acompanyada de la projecció del vídeo *Aigua, la font de la vida*, de Mario Pons, i d'un debat posterior que es va establir entre els assistents a l'acte. La jornada va prosseguir a la tarda amb un seminari on es van tractar aspectes més concrets sobre com els governs i altres poders fàctics utilitzen la geografia i altres ciències socials per al seu propi profit.

Reptes d'Internet

Les nombroses aportacions que poden realitzar les noves tecnologies al món del dret es van debatre en les jornades interdisciplinàries d'estudi Reptes d'Internet, Aportacions Jurídiques i Socials, que va organitzar la Facultat de Dret. Les sessions es van fer a l'aula magna de la Facultat els dies 25, 26 i 27 de novembre.

Imma Tubella, codirectora del Projecte Internet a Catalunya, va impartir la conferència inaugural. Tubella va explicar les línies generals d'aquest projecte de recerca interdisciplinari sobre la societat de la informació a Catalunya. També va apuntar, des del començament, que la xarxa a Catalunya té un paper «com a indicador de canvi però no pas com a factor de tal».

La conferenciant va assenyalar que Internet no ha canviat els rols socials: «És un instrument de la vida quotidiana però no es troba com un element de modificació important d'aquesta». Entre els causants d'això, Imma Tubella va destacar el fet que la implantació de la banda ampla al nostre país és escassa a causa de la manca d'una oferta pública de serveis que faci necessari connectar-se. Tubella va concloure que la xarxa es valora com un element de llibertat, encara que a Catalunya encara queda un llarg camí per fer.

Avaluació de les polítiques públiques

Els dies 2 i 3 de desembre, va tenir lloc, a l'Hotel Campus de la UAB, l'euroconferència sobre «Avaluació de polítiques territorials regionals i locals: utilitat i capacitació per a les administracions». L'objectiu d'aquestes jornades era triple. D'una banda, presentar i discutir sobre com s'ha fet fins ara l'avaluació de polítiques i programes a Europa. En segon lloc, veure com s'està fent l'avaluació en tres àmbits: política de desenvolupament regional i local, política laboral i política de formació i educació. El tercer objectiu era analitzar en quina mesura s'està utilitzant el coneixement que es deriva d'aquests treballs i, per tant, quin valor aporta l'avaluació a la presa de decisions.

Les sessions van ser organitzades conjuntament per la UAB, la Fundació Carles Pi i Sunyer i la Societat Espanyola d'Avaluació de Polítiques Públiques.

La conferència va reunir un total de cent vint persones entre diversos responsables de l'avaluació de la Comissió Europea, nombrosos acadèmics i professors universitaris de diferents països europeus, experts i consultors del sector privat, i ONG de cooperació per al desenvolupament.

El congrés es va centrar en quatre temes: l'orientació i la qualitat de

les avaluacions, les variacions en els enfocaments adoptats per avaluar les polítiques regionals i locals, les noves orientacions de la Comissió Europea relatives a l'avaluació dels Fons Estructurals, i el treball realitzat per joves investigadors que es pot utilit-

Àngel Garcia, Joan Rigol, Francesc Gòdia i Carlos Román.

zar per a les polítiques d'avaluació. D'aquesta manera, el congrés es proposava contribuir a la sensibilització i a la capacitació dels diferents actors de la vida pública en la verificació dels resultats, els efectes reals dels programes i de les iniciatives i les polítiques territorials desenvolupades per les institucions.

Ramon Pascual i Bernat Sòria, premiats pels Amics de la UAB

La tenacitat científica i acadèmica i la llibertat d'investigació van ser premiades en els professors Ramon Pascual i Bernat Sòria per l'Associació d'A-

mic de la UAB, en un acte que va aplegar, el 29 de novembre, nombrosos professors i membres de l'Associació en el marc de la festa organitzada per aquesta.

Ramon Pascual, que va ser presentat per Josep Laporte, va ser rector de la UAB en temps de la transició democràtica i ha estat conseller de Sanitat i d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

vertit en un dels projectes emblemàtics de la investigació a Catalunya. Santiago Dexeus, director de la càtedra d'Investigació en Obstetrícia i Ginecologia UAB-Institut Universitari Dexeus, va ser l'encarregat de presentar el professor Bernat Sòria. Dexeus va glossar les valuoses contribucions del professor Sòria al coneixement de la diabetis i també la seva actitud de no posar límits a la recerca adreçada a millorar les condicions i la qualitat de vida de les persones. Sòria ha estat un dels defensors més significatius de la utilització de les cèl·lules mare en investigació.

En el transcurs de l'acte es va lliurar un distintiu als socis que feia deu anys que formaven part de l'Associació, als alumnes als quals s'ha atorgat el premi extraordinari de doctorat i als membres de Cultura en Viu.

Xavier Muñoz, president de l'Associació, va agrair la presència i l'activitat dels membres de l'Associació i els va encoratjar a prosseguir en la seva tasca d'enfortir els lligams entre la universitat i la societat. El rector, Lluís Ferrer, va felicitar els guardonats en nom de la UAB i va recordar la important tasca que han dut a terme els membres de l'Associació d'Amics de la UAB.

L'acte va tenir lloc al restaurant La Miranda del Museu, al Museu d'Història de Catalunya, i la celebració de la festa va ser amenitzada pel Combo de Música Moderna de la UAB.

Antonio Zamora

Ramon Pascual, Xavier Muñoz i Bernat Sòria.

Laporte va glossar la claredat expositiva del professor Pascual, també la seva capacitat de treball i, sobretot, la seva insistència en el projecte de la font de llum del sincrotró, que s'ha con-

vertit en un dels projectes emblemàtics de la investigació a Catalunya.

La immigració als mitjans de comunicació

El Consell d'Administració de Radiotelevisió Espanyola està estudiant l'elaboració d'un document en què es recullen les recomanacions per al tractament en general, i especialment per a la seva aplicació en el camp informatiu, dels temes relacionats amb la immigració. Aquest document («Declaració de Bellaterra»), que es preveu que vegi la llum l'any 2003, va tenir com a prolegomen la sessió de treball que els representants d'aquest mateix organisme van fer amb els membres del Migracom (Observatori de Migració i Comunicació) de la UAB, el dia 18 de desembre de 2002, i la trobada amb els responsables de la Facultat de Ciències de la Comunicació i del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la UAB.

En la sessió de treball, van participar-hi, per part del Consell d'Administració de RTVE, Anna Balletbó, Isabel Ugalde, Charo López i Marc Puig, i també es va tenir la col·laboració del filòsof Josep Maria Terricabras, catedràtic de la Universitat de Girona.

Neix el programa Campus 33

TV3 va estrenar, el dia 15 de gener, un nou programa, *Campus 33*, que tracta temes d'actualitat de les universitats del País Catalans i que s'emet pel Canal 33 els dimecres, a les 21.30 h. El programa, que dura mitja hora, està dirigit per Enric Violan i és presentat per l'escriptora mallorquina Maria de la Pau Janer.

Campus 33 és una coproducció de Televisió de Catalunya i l'Institut Joan Lluís Vives, amb el suport del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), de la Generalitat de Catalunya i de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears. Segons els seus responsables, el programa neix amb la voluntat de ser una finestra oberta al món universitari, amb l'objectiu d'informar i de divulgar tot allò que giri a l'entorn de les universitats de parla catalana.

El programa finalitza amb un apartat sobre publicacions universitàries.

Control de la congelació d'òvuls

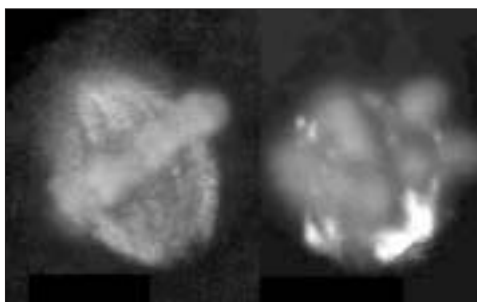
La utilització d'òvuls congelats (criopreservació d'òocits) per a la posterior fecundació *in vitro* és una tècnica experimental de reproducció assistida, molt beneficiosa principalment per a les dones amb risc de pèrdua prematura de la funció ovàrica a causa de processos cancerosos i altres indicacions. La seva eficiència ha augmentat en els darrers anys, i ja hi ha una trentena de nens fruit de l'aplicació de la tècnica, però encara no és òptima.

Un equip d'investigadors de la UAB i d'USP Institut Universitari Dexeus (centre docent adscrit a la UAB) ha determinat una de les causes que molts dels òvuls preservats per congelació no es desenvolupen de forma correcta durant la fecundació *in vitro*.

Els científics han observat que els cromosomes de molts d'aquests òvuls es desordenen durant la congelació. Es tracta d'un coneixement clau per orientar els futurs esforços cap a l'optimització d'aquesta tècnica de reproducció. La descoberta ha estat possible gràcies a les fotografies de la distribució dels cromosomes en els òvuls humans congelats, obtingudes pels investigadors de la UAB i USP Institut Universitari Dexeus al Servei de Microscòpia de la UAB.

La congelació dels òvuls es pot dur a terme de dues maneres: bé congelant l'òvul madur quan es troba en

l'anomenada metafase II (MII), amb tots els cromosomes disposats a l'equador d'una estructura filamentosa anomenada fus; o bé congelant l'òvul quan encara no és madur (vesícula germinal, o VG). Les imatges (obtin-

Comparació d'un nucli normal (esquerra) amb un nucli amb anomalies (dreta) a causa de la congelació.

gudes per microscòpia confocal), que han estat portada de la prestigiosa revista *Human Reproduction*, mostren que la congelació dels òvuls en tots dos estadis afecta en alguns casos l'estructura del fus i, per tant, desordena els cromosomes de manera que es dispersen. Aquest desordre és més probable en el cas de congelació en estat MII, i en molts casos (però no sempre) pot donar lloc a anomalies en el nombre de cromosomes de les cèl·lules embrionàries un cop l'òvul és fecundat, que es tradueixen en una baixa eficiència en la implantació en l'úter. Els investigadors suggereixen dur a terme estudis amb un nombre més gran d'òvuls per tal d'obtenir

dades més fiables sobre l'estat dels cromosomes dels embrions que provenen d'òvuls congelats, com també la inclusió d'un diagnòstic genètic preimplantacional en el protocol de reproducció assistida basat en la congelació

d'òvuls per incrementar la seguretat i l'eficiència del mètode de reproducció. Aquest tipus de diagnòstic consisteix a seleccionar els embrions sense anomalies cromosòmiques abans de ser transferits a l'úter de la futura mare, quan només consten de vuit cèl·lules i tres dies de desenvolupament.

Els autors de l'estudi afirmen que, actualment, l'aplicació d'aquesta tècnica de reproducció s'ha de limitar a casos concrets de dones que actuen com a donants per a elles mateixes a

causa d'un risc de pèrdua prematura de la funció ovàrica. Seria el cas de dones sotmeses a processos de radioteràpia i/o quimioteràpia, que tenen quistos ovàrics o que pateixen endometriosis. Així, els científics suggereixen que, de moment, hauria de quedar exclosa en programes de donació d'òvuls atesa la seva baixa eficiència.

En la recerca han participat Josep Santaló i Montse Ponsà, del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, Mercè Martí, del Servei de Microscòpia de la UAB, i Irene Boiso, Anna Veiga i Pere N. Barri, de l'Institut Universitari Dexeus.

Disseny de proteïnes

La conferència «Combinació funcional per al disseny (a la carta?) de noves proteïnes amb potencial biotecnològic», a càrrec del professor del Departament de Genètica i de Microbiologia Antoni Villaverde Corrales, va tancar el cicle de divulgació Tardor Científica. Villaverde va exposar l'experiència del Laboratori de Microbiologia Aplicada de l'Institut de Biotecnologia i de Biomedicina de la UAB en l'ús de les metodologies d'enginyeria genètica per al disseny de biosensors per a diagnòstic molecular, vehicles no vírics per a la teràpia gènica i anticossos amb activitat enzimàtica. Antonio Villaverde va explicar que l'enginyeria genètica permet introduir canvis estables en gens individuals que permeten modificar les funcions de les proteïnes que codifiquen. En sistemes cel·lulars apropiats, és possible produir i purificar les proteïnes resultants. En el context de les seves possibles aplicacions biotecnològiques, pot ser desitjable la combinació de funcions de proteïnes diferents en una única molècula a través de la unió dels dominis responsables o de les proteïnes completes. Per a Villaverde, la bioproducció d'aquestes proteïnes s'enfronta a una sèrie de colls d'ampolla que s'han de resoldre.

La memòria escrita de Roma

El professor del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana Joan Gómez Pallarès va pronunciar la conferència «La memòria escrita a la cultura de Roma», en el marc del cicle Tardor Científica. Gómez Pallarès va exposar la importància del context de producció dels textos de la cultura de Roma per a la seva interpretació tot resumint, amb el títol de la conferència, una manera d'entendre l'estudi del text a l'antiguitat clàssica. Per a Gómez Pallarès, el text s'ha d'entendre, d'una banda, com un dels dispositius del que van ser la cultura i la civilització romanes: com eren els ciutadans del món romà, què feien, què pensaven, com es divertien, què menjaven i com estimaven. D'altra banda, s'ha de considerar el text en el seu context de producció: no som davant de productes aïllats d'una cultura, fruit de voluntats creadores individuals, sinó que hem d'interpretar els textos tenint en compte les dades que, sobre el seu entorn creatiu, ens aporta el conjunt del que anomenaríem ciències de l'antiguitat, com són l'epigrafia, l'arqueologia o la història de l'art, entre d'altres.

La UAB participa en l'expedició de TV3 a l'Aconcagua

Un equip de recerca dirigit pel doctor Eduard Escrich, professor del Departament de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, estudia l'adaptació a l'alçada dels participants en l'expedició del programa de TV3 *El cim*.

Els sis joves catalans que prenen part en aquest programa es troben, des del 2 de gener, a l'Argentina per tal d'assolir el cim de l'Aconcagua (6962 m), la muntanya més alta del continent americà.

Al llarg de l'expedició, l'equip mèdic determinarà les funcions respiratòria i cardíaca i la saturació arterial d'oxigen, per tal de valorar l'estat d'aclimatació dels expedicionaris; estudiarà els trastorns del son mitjançant l'anàlisi de paràmetres respiratoris, cardíacs i neurològics, a més de la saturació arterial d'oxigen, en diferents individus a dife-

rents altituds; valorarà el mal agut de muntanya (MAM) utilitzant una escala de puntuació clínica dels símptomes

Eduard Escrich, fent proves a un dels expedicionaris.

i signes d'aquest mal; i, a l'acabament de l'expedició, correlacionarà els resultats obtinguts entre si i amb

els determinats en el test d'hipòxia (manca d'oxigen) realitzat abans de sortir i amb els clínics obtinguts diàriament a la muntanya. L'equip investigador està compost pels doctors Eduard Escrich (director dels estudis i expedicionari, Universitat Autònoma de Barcelona), Olga Parra (Hospital del Sagrat Cor, Barcelona), Anton Ricard (Hospital de Bellvitge, l'Hospitalet de Llobregat), Anton Rañé (expedicionari, Hospital de Santa Caterina, Girona), Ferran Rodríguez (Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya) i Toni Veres (Institut d'Estudis de Medicina de Muntanya). Els estudis de control de l'adaptació a l'altitud i dels trastorns del son en aquest medi són finançats per la Universitat Autònoma de Barcelona. En aquests estudis, hi col·laboren l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelona i l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC).

VI Programa Marc de la UE

Ja és oberta la convocatòria del VI Programa Marc d'I + D de la Unió Europea, amb el principal objectiu de contribuir a la creació d'un Espai Europeu d'Investigació EEI que fomenti la qualitat científica, la competitivitat i la innovació mitjançant una millor cooperació i coordinació.

Una de les característiques del VI Programa Marc és la concentració de fons en relativament poques àrees temàtiques prioritàries i la utilització dels nous instruments, principalment

els Projectes Integrats i les Xarxes d'Excel·lència, que apleguen un gran nombre d'investigadors, per tal de concentrar encara més els esforços en unes línies d'investigació molt definides.

El programa de finançament de la recerca atindrà principalment les següents àrees temàtiques prioritàries: genòmica i biotecnologia per a la salut; tecnologies de la societat de la informació; nanotecnologies, materials intel·ligents i nous processos de producció; aeronàutica i espai; seguretat alimentària i riscos per a la sa-

lut; desenvolupament sostenible i canvi global; com també ciutadans i governabilitat en la societat europea basada en el coneixement. En el V Programa Marc de la UE, la Universitat Autònoma de Barcelona ha efectuat cent un contractes de programes de recerca, vuit d'ells coordinats per la UAB, i ha assolit un finançament total d'11.156.017 euros.

Això a suposat un augment del 35% en el nombre de contractes i d'un 70% en el finançament comunitari obtingut respecte del programa anterior.

Seminari sobre microbiologia alimentària

Els dies 27, 28 i 29 de novembre de 2002, va tenir lloc, a la sala d'actes de la Facultat de Veterinària, el I Taller sobre Mètodes Ràpids i Automatització en Microbiologia Alimentària, organitzat per Marta Capellas Puig i Josep Yuste Puigvert, del Centre Especial de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments i el Departament de Ciència Animal i dels Aliments, i adreçat a diversos col·lectius, com ara tècnics de laboratoris i indústries agroalimentaris, inspectors veterinaris, professionals d'empreses relacionades amb la microbiologia, professors i estudiants de tercer cicle i de diverses diplomatures i llicenciatures.

El ponent va ser Daniel Y. C. Fung, professor de Ciència dels aliments del Department of Animal Sciences and Industry de la Kansas State University (Manhattan, Kansas, EUA). Fung és un científic de prestigi internacional en l'àmbit dels mètodes ràpids i miniaturats i l'automatització en microbiologia alimentària.

A més, el professor Fung, guanyador del premi internacional de l'Institute of Food Technologists el 1997, és l'editor de la revista *Journal of Rapid Methods and Automation in Microbiology* i el director del Taller Internacional sobre Mètodes Ràpids i Automatització en Microbiologia.

Observatori d'Oportunitats Educatives

Avaluar la situació de dels alumnes amb risc d'abandonament escolar, estudiar-ne les causes i dissenyar estratègies per afavorir una escolarització positiva que augmenti les possibilitats d'èxit d'aquests alumnes són alguns dels objectius de les recerques realitzades per l'Observatori d'Oportunitats Educatives (OOE), un grup de recerca integrat en el Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB.

L'OOE, tot i ser de creació recent, prové d'un grup de recerca anterior anomenat Diversitat, Desigualtat i Intervenció Educativa que, després d'un replantejament de propòsits i estratègies, es va orientar més cap a la millora de les oportunitats educatives.

Entre les recerques realitzades ja com a Observatori d'Oportunitats Educatives, en destaca una, fruit d'un conveni amb l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, que tracta d'afavorir l'escolarització positiva dels alumnes amb risc de desescolarització desenvolupant estratègies i accions globals amb l'objectiu de millorar l'èxit escolar.

Actualment, un cop feta l'avaluació de la situació a cada un dels territoris d'intervenció respectius -els instituts amb els quals s'ha treballat al llarg de l'any 2002 són de Calella, Martorell, Sabadell i Vic-, el grup afronta la segona fase del projecte, que pretén afavorir l'escolarització positiva dels alumnes amb risc o amb greu risc d'abandonament de l'escolaritat mitjançant el disseny d'estratègies d'intervenció i la implanta-

ció d'accions globals en el territori per tal de modificar positivament les possibilitats d'èxit d'aquells alumnes.

Una altra de les recerques en curs del grup és el Projecte Sòcrates «Désecolarisation», aprovat per l'Agència Europea i que pretén esta-

celona, un Simposi Internacional sobre la Millora de les Oportunitats Educatives en una Societat en Transformació -vegeu el requadre.

L'OOE té acords de col·laboració, a més de la Diputació de Barcelona, amb diferents ajuntaments, com el de

Membres del grup de recerca Observatori d'Oportunitats Educatives.

blir una comparació entre contextos locals a tres països -amb la participació de diferents instituts d'Anglaterra, de la regió de París i de Catalunya-, davant el fet de l'abandonament escolar a la secundària obligatòria i les seves causes, com també les eventuais xarxes d'atenció als alumnes externes als centres i el seu funcionament.

Entre altres activitats, l'OOE ha realitzat cursos d'especialització, postgrau i mestratge sobre estratègies educatives per a l'alumnat de risc, i està preparant un curs obert en línia sobre desescolarització.

Per al mes de març de 2003, organitzarà, amb la Diputació de Bar-

celona, per a qui fan un sondeig sobre hàbits i l'assoliment de competències funcionals bàsiques de dos mil alumnes. L'Observatori d'Oportunitats Educatives està format actualment per cinc professors del Departament i quatre professors de secundària. A més a més, i segons els projectes, hi treballa un nombre indeterminat de becaris. Joan Rué és l'investigador principal del grup, i la resta de l'equip de recerca està format per Maria Jesús Comelles, Cristina Laborda, Xavier Moreno, Miquel Àngel Essomba, Glòria Valls, Carmen Núñez, Àlicia Garcia i Lourdes Balaguer.

Simposi internacional sobre educació i transformació social

L'Observatori d'Oportunitats Educatives i la Diputació de Barcelona organitzen conjuntament el Simposi Internacional sobre la Millora de les Oportunitats Educatives en una Societat en Transformació, que tindrà lloc a la UAB Casa de Convalescència, els dies 5, 6 i 7 març de 2003.

Segons els organitzadors, aquest simposi vol generar una reflexió entorn del paper de l'educació en una situació de ràpida transformació social i productiva.

Així, dues són les pretensions bàsiques del Simposi: recollir i divulgar el treball i les experiències de diversos agents educatius que s'emmarquen en el propòsit de promoure millors oportunitats educatives per a tots, i oferir noves perspectives sobre l'èxit educatiu i, especial-

ment, experiències contrastades que mostrin evidències que és possible ampliar les oportunitats educatives de tots els alumnes, especialment d'aquelles persones que tenen més dificultats.

Les jornades són dirigides a tots els agents educatius locals o escolars interessats a aprofundir sobre la seva pròpia acció des d'aquesta perspectiva. Les més de noranta comunicacions ja rebudes per l'organització aporten experiències i reflexions sobre accions de millora de les oportunitats educatives, sigui sobre un territori o en un àmbit específic. Les comunicacions provenen d'arreu del món i hi participaran conferenciats convidats d'Espanya, França, el Regne Unit i els EUA.

Artur Mas presideix la clausura del Centenari del Doctor Robert

La Generalitat de Catalunya va acollir, el dilluns dia 2 de desembre, l'acte de clausura del Centenari del Doctor Robert. El conseller en cap de la

Generalitat, Artur Mas, va presidir aquest acte solemne, en què van intervenir el vicerector de Relacions amb les Institucions Sanitàries de la

Universitat Autònoma de Barcelona, Miquel Vilardell, i el professor del Departament d'Història Contemporània de la UAB Joan B. Culla.

Biografia del metge i polític

El doctor Robert (1842-1902). Medicina i compromís polític, amb aquest títol es presenta una biografia actualitzada de la figura del doctor Bartomeu Robert. El president de la Diputació de Barcelona, Manuel Royes, i el director general de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona, Josep Llopart, van presentar aquest llibre el 23 de desembre passat, a la Llibreria de la Diputació de Barcelona.

Amb motiu de la commemoració del centenari de la mort del doctor Robert, l'organització ha treballat en l'edició d'aquesta biografia. L'obra, prologada per l'historiador Joan B. Culla, ha estat editada per Edicions Proa (Enciclopèdia Catalana) i realitzada per l'historiador Santiago Izquierdo. La Fundació UAB va estimar que enguany era el moment idoni per revisar aquesta biografia i recopilar informació relativa a les seves intervencions públiques.

El contingut d'aquest llibre ha estat dividit en dues parts de biografia; la primera se centra en la trajectòria professional i científica del doctor Ro-

bert, i la segona, en la seva curta i important carrera política. L'obra també recull el contingut de documents,

discursos i intervencions de Bartomeu Robert en tots els seus vessants públics i professionals.

L'edició d'aquesta nova biografia del doctor Robert està inclosa en el programa d'activitats confeccionat per

la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Doctor Robert, amb motiu de la celebració del Centenari del Doctor Robert.

En la presentació d'*El doctor Robert (1842-1902). Medicina i compromís polític*, el president de la Diputació de Barcelona, Manuel Royes, va destacar la importància d'aquesta obra, ja que permetrà que «tothom pugui saber qui va ser i què va fer un dels personatges més destacats de la història de Catalunya».

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), a través de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Doctor Robert, ha organitzat els actes de commemoració del centenari de la mort del doctor Robert. Els actes es van iniciar el 10 d'abril passat, amb un homenatge que l'Ajuntament de Barcelona va retre al doctor Robert. El Congrés dels Diputats, el Senat, l'Ajuntament de Sitges, el Parlament de Catalunya i la Generalitat de Catalunya també han lloat, al llarg d'aquest any, aquest il·lustre metge i polític des del vessant humà, social, mèdic, científic i polític.

Deu anys de Möbius

Coïncidint amb la celebració enguany del desè aniversari del Prix Möbius International des Multimédias, la Facultat de Ciències de la Comunicació ha realitzat l'exposició retrospectiva «Deu anys promovent multimèdia de qualitat».

La mostra, que es va poder veure del 9 al 20 de desembre de 2002 a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la UAB, va exposar totes les produccions finalistes i guanyadores de les edicions anteriors del PMBM i del Prix

Programa Universitats per Catalunya del Banco Santander Central Hispano, Antoni Pérez-Portabella. Grasa va glossar l'esforç de la Facultat de Ciències de la Comunicació i dels professors Emili Prado i Rosa Franquet, i va encoratjar a continuar amb la tasca, que ara compleix deu anys. Prado va explicar aquests deu anys d'experiència, des dels primers premis fins a la creixent relació amb les empreses del sector.

Pérez-Portabella va expressar la seva satisfacció per poder col·laborar amb la institució i va animar a produir noves propostes multimèdia.

Emili Prado va explicar la trajectòria del premi.

Möbius International des Multimédias.

En l'acte inaugural de l'exposició, van intervenir-hi el vicerector de Relacions Institucionals i secretari general, Rafael Grasa; el president del PMBM, Emili Prado; i el director del

També van ser presents a l'acte el degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Marcial Murciano; la delegada general del Prix Möbius International des Multimédias, Ghislaine Azemard; i la delegada general del PMBM, Rosa Franquet.

Premi Cirera d'Arboç

El catedràtic d'Economia de la UAB i cofundador del Grup de Defensa de les Gavarres, Joan Cals, ha rebut el IV Premi Cirera d'Arboç que atorga el Consorci de les Gavarres. Cals ha rebut aquesta distinció a proposta de l'ajuntament d'Arboç i en reconeixement a la seva tasca de defensa del massís. Des de l'any 1975, Joan Cals ha estat molt vinculat a tots els moviments que defensen la serra de les Gavarres. Així mateix, també és l'autor del Manifest de les Gavarres, que feia front al procés urbanitzador del massís.

Fundació Caixa Sabadell

Josep Alavedra i Bosch ha rebut la beca Fundació Caixa Sabadell de mans de la consellera d'Ensenyament Carme Laura Gil i del president de la Fundació Caixa Sabadell, Manel Grau. Alavedra està vinculat al Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB, on realitza un tesina sobre les formes de sociabilitat femenina a Sabadell entre els segles xvi i xix. La beca permetrà a Alavedra desenvolupar l'esmentat projecte de recerca. L'acte de lliurament de la beca es va fer a Reus.

Publicacions

Gestió d'un projecte de material didàctic per a Internet

Enric Serra i Casals. Servei de Publicacions de la UAB. 112 p. 16 x 23 cm. 8,5 euros.

Els serveis lingüístics de les universitats catalanes fa anys que treballen en l'elaboració de productes formatius adreçats a pal·liar els dèficits detectats en el seu àmbit d'actuació. En el marc de col·laboració de vuit d'aquests serveis lingüístics, s'ha elaborat el projecte Argumenta, que planifica l'actuació i l'ús d'un material didàctic multimèdia per a l'entorn virtual d'aprenentatge, amb la finalitat d'ajudar a resoldre les necessitats lingüístiques i comunicatives dels estudiants universitaris.

El català. Una llengua de Europa para compartir. Vicent de Melchor, Albert Branchadell. 254 p. 15 x 21,5 cm. 10 euros. Llibre en castellà, adreçat als forasters de l'àmbit lingüístic català, amb l'objectiu d'ajudar a comprendre la situació de la llengua catalana a les persones que volen acostar-se a la realitat d'aquest idioma.

Kapuscinski defensa el periodisme compromès

El periodista i escriptor polonès Ryszard Kapuscinski es va adreçar a la gran quantitat d'estudiants presents a la sala d'actes del Rectorat de la UAB, el dia 15 de desembre, per recomanar que «s'impliquin en la pràctica de la seva feina i que no callin» davant de molts temes que queden fora d'una agenda imposada.

Kapuscinski va impartir una multitudinària conferència que va tenir lloc a la sala d'actes de la UAB dins del cicle Llengua, Coneixement i Creativitat, que organitza la UAB amb motiu de l'Any de les Llengües.

Kapuscinski va ser presentat per Joan Fontcuberta, degà de la Facultat de Traducció i d'Interpretació. Sota el títol «Traduir el món», la conferència de Kapuscinski es va centrar sobre els principals canvis del segle xx i la funció del periodista com un traductor de la realitat per apropar-la al lector.

En el seu repàs dels principals canvis del segle xx, Kapuscinski va destacar dos moviments humans que han canviat el món: la descolonització de la majoria dels països del tercer món i la urbanització de la població, que «va passar d'un 3% a més d'un 50% de població urbana en poc menys d'un segle».

La fi de la guerra freda, simbolitzada pel triomf de Solidaritat a Polònia, la caiguda del mur de Berlín i el desmembrament de la Unió Soviètica, va obrir un nou període de la humanitat que «Francis Fukuyama ha profetitzat com la fi de la història», mentre que d'altres, com Samuel Huntington, han augurat un xoc de civilitzacions, on vuit grans grups culturals constituïran nous conflictes globals.

Segons Kapuscinski, en l'actualitat s'ha passat d'una divisió horitzontal est-oest a una divisió vertical sud-nord, «molt més aguda i difícil d'igualar».

La globalització ha aportat moltes contradiccions, com que «el desenvolupament

primera vegada -afirma l'escriptor polonès-, s'ha separat el capital del treball i triomfen figures de l'especulació, com George Soros». També va recordar que aquesta situació va a més, ja que «263 homes tenen més capital que el 41% de la humanitat».

La nova situació ha provocat, segons va explicar, la marginació de la perifèria, des de la família, on ja es margina dones i nens, «primeres víctimes de les guerres modernes», fins a les regions, els països, els continents, etc.

Al final, el planeta es divideix entre rics i pobres: «Un 20% de desenvolupats contra un 80% de subdesenvolupats», que provoquen una pobresa sense sortida, sense expectativa de millorar, sense esperança: «per això no es rebel·len, la pobresa mata l'ànim, no tenen esperança».

En el debat posterior, a Kapuscinski li van preguntar sobre el paper actual dels mitjans de comunicació i sobre quina ha de ser l'actitud ètica del periodista. Segons Kapuscinski, «molts nous periodistes no saben escriure -professionalment parlant-, no s'autopregunten, no busquen la veritat», i va recordar que, abans, ser periodista era una forma de viure, una raó de ser, una identitat: «ara és una professió qualsevol, es fa de periodista com es podria treballar en un banc».

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, va agrair la presència «d'una personalitat fascinant», que s'implica en el periodisme quan afirma que «el meu tema són els pobres». El rector es va felicitar també que la clausura del primer trimestre de l'Any de les Llengües fos en una sala d'actes «plena de gom a gom de gent jove».

Ryszard Kapuscinski, a la sala d'actes del Rectorat, el 15 de desembre de 2002.

provoca més desigualtat», tot i els intents «-fracassats-» de solucions neoliberals: «Per

Enric Larreula

Enric Larreula, professor del Departament de Didàctica de la Literatura i de les Ciències Socials de la Facultat de Ciències de l'Educació, ha estat guardonat amb el premi Jaume I d'Acció Cívica. Larreula ha rebut aquest guardó en virtut de tota una trajectòria dedicada a la defensa i difusió de la llengua catalana com a professor d'aquesta i pedagog. Enric Larreula va començar la seva tasca als anys setanta, amb accions de catalanització als barris de l'entorn de Barcelona.

Així mateix, Larreula ha estat un dels membres fundadors de la DEC d'Òmnium Cultural i del seu Comitè Pedagògic, i un dels impulsors de les escoles Bressola a la Catalunya Nord. Enric Larreula ha publicat diferents llibres de literatura per a nois i noies, que han estat guardonats amb diversos premis.

Acaba de publicar *Dolor de llengua*, sobre com es viu una substitució lingüística.

Marcial Murciano

El degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, Marcial Murciano, va ser elegit president de la

Conferència Espanyola de Degans de les Facultats de Ciències de la Comunicació, en la reunió que va tenir lloc a Màlaga, els dies 13 i 14 de desembre, per constituir la conferència de degans de les facultats de Ciències de la Comunicació de vint-i-una universitats espanyoles. Una primera proposta de la Conferència de Degans ha estat la sol·licitud al Ministeri d'Educació i Cultura del reconeixement del camp científic de la Comunicació a l'efecte de l'actuació de l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació del Sistema Universitari Espanyol. La Conferència de Degans vol afavorir la cooperació entre les facultats de Ciències de la Comunicació, adoptar acords en matèries específiques dels deganats i, fonamentalment, expressar l'opinió col·lectiva sobre els temes que els afecten en la seva vida acadèmica.